

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/286/2018
Identifikačné číslo spisu:	7709208931
Dátum vydania rozhodnutia:	26.08.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7709208931.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu X. Y., bývajúceho v N., zastúpeného JUDr. Vladimírom Baťalíkom, advokátom, so sídlom v Michalovciach, Š. Kukuru č. 14, proti žalovanému Chemko, a.s. Strážske v likvidácii, so sídlom v Bratislave, Moskovská č. 13, zastúpeného advokátskou kanceláriou Advokát Pirč, s.r.o., so sídlom v Košiciach, kpt. Nálepku č. 17, o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru a iné, vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 12 C 155/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 31. januára 2017 sp. zn. 5 Co 180/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 11. decembra 2015 č. k. 12 C 155/2010-391 rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 884,11 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. V prevyšujúcej časti nárok žalobcu na náhradu mzdy do výšky 56 835,89 eur zamietol. Zároveň zamietol aj vzájomný návrh žalovaného. Uviedol, že o trovách konania rozhodne do 30-tich dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Žalobou doručenu okresnému súdu dňa 20. júla 2009 žalobca žiadal, aby súd určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru mu dané 2. júna 2009 je neplatné. Zároveň požadoval zaviazat' žalovaného k povinnosti zaplatiť mu náhradu mzdy. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí poukázal na skutočnosť, že okresným súdom už bolo právoplatne rozhodnuté o tom, že okamžité skončenie pracovného pomeru dané žalobcovi listom z 2. júna 2009 je neplatné s tým, že v prevyšujúcej časti bol nárok žalobcu v danej veci zamietnutý. Žiaden z účastníkov uvedený rozhodnutie ohľadom vyššie uvedeného prvého okamžitého skončenia pracovného pomeru odvolaním nenapadol. Žalobca napriek uvedenému požadoval náhradu mzdy za obdobie od 11.6.2009 do 11.6.2010 vo výške 57 720 eur z dôvodu, že mu preukázaným spôsobom nebolo doručené žalovaným následné okamžité skončenie pracovného pomeru datované 5. júna 2009, ktoré mu malo byť doručené

15. júna 2009 opierajúc sa o tvrdenie, že podpis nepatrí jemu, ale jeho manželke, ktorá zaňho podpisovala poštovú zásielku s týmto právnym úkonom a následne ho aj prevzala. Súd prvej inštancie však mal na základe uvedeného ako aj z vykonaného dokazovania za to, že žalobca nepodal žalobu pre neplatnosť skončenia pracovného pomeru okamžitým skončením pracovného pomeru z 5. júna 2009, a teda mal za to, že pracovný pomer žalobcu bol ukončený ku dňu 15. júna 2009. Žalobca mal tak právo len na náhradu mzdy za obdobie od 11.6.2009 do 15.6.2009, t. j. za 3 pracovné dni. Z uvedeného je podľa súdu prvej inštancie zrejmé, že žalobcovi patrí náhrada mzdy 884,11 eur, keďže zo zistení v súdnom registri vyplýva, že ku dňu rozhodovania nebola podaná žiadna včasná žaloba o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru z 5. júna 2009 na tunajší súd. V zmysle daných skutočností preto rozhodol tak ako je vyššie uvedené.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu aj žalovaného rozsudkom z 31. januára 2017 sp. zn. 5 Co 180/2016 rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, pretože sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožnil. Rozsudok okresného súdu vo výroku III. podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP zrušil a v spojení s § 391 ods. 1 CSP konanie zastavil z toho dôvodu, že rozsudkom z 11. júna 2013 súd prvej inštancie rozhodol o vzájomnom návrhu žalovaného tak, že žalovaný nie je povinný naďalej zamestnávať žalobcu z dôvodu, že to nemožno od neho spravodlivo požadovať. Tento výrok nebol odvolaním napadnutý a 6. augusta 2013 nadobudol právoplatnosť, preto o tomto nároku žalovaného už nebolo možné podľa názoru odvolacieho súdu rozhodovať z dôvodu prekážky res iudicatae (§ 161 ods. 1, 2 CSP). Odvolanie žalobcu proti výrokom III. a IV. podľa § 386 ods. 1 písm. b/, c/ CSP odmietol lebo smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu, konkrétne proti jeho I. a II. výroku podal včas dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). V dovolaní uviedol, že ho podáva v zmysle § 421 CSP z dôvodu nesprávneho právneho posúdenie sporu odvolacím súdom, odôvodnené tým, že okamžité skončenie pracovného pomeru z 5. júna 2009 bolo realizované prostredníctvom likvidátora spoločnosti žalovaného, ktorý na tento úkon nebol absolútne oprávnený a preto je jeho skončenie absolútne neplatné. Poukázal na to, že odvolací súd sa nesprávne stotožnil s hodnotením dokazovania súdu prvej inštancie ohľadne vyhodnotenia prejudiciálnej otázky, či doručenie okamžitého skončenia pracovného pomeru z 5. júna 2009, ktoré mu malo byť doručené 15. júna 2009, mu aj bolo doručené do vlastných rúk, tak ako to vyplýva z o Zákonníka práce. V zmysle vyššie uvedeného žiada, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedol, že ho žiada odmietnuť s tým, že si uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia v dovolacom konaní.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (porovnaj sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

7. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho

súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. V danom prípade žalobca prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje popri sebe podľa obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) z ustanovenia § 420 CSP a (zároveň) aj z ustanovenia § 421 CSP.

14. Najvyšší súd sa v prvom rade zaoberal dovolacím dôvodom uplatneným podľa § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

15. Dovolateľ tvrdí, že vada zmätočnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP spočíva v nesprávnom hodnotení dôkazov zo strany súdov nižších inštancií ohľadne posudzovania doručenia okamžitého skončenia pracovného pomeru z 5. júna 2009 žalobcovi.

16. Dovolací súd k vyššie uvedenému uvádza, že už podľa predchádzajúcej úpravy (O.s.p.) dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (porovnaj R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového i mimosporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Na základe čoho sú vyššie uvedené námietky dovolateľa nedôvodné.

17. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že v konaní nedošlo k procesnej vade zmätočnosti namietanej žalobcom; prípustnosť jeho dovolania preto z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nevyplýva.

18. Žalobca svoje dovolanie následne odôvodnil poukázaním na § 421 CSP, na základe ktorého namietal, že v konaní došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu sporu odvolacím súdom, pretože okamžité skončenie pracovného pomeru z 5. júna 2009 bolo podľa názoru dovolateľa absolútne neplatné.

19. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP). Ak takáto konkretizácia uplatneného dovolacieho súdu chýba, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené a založiť svoje rozhodnutie na domnienke o tom, ktorú právnu otázku má dovolateľ na mysli a v tejto súvislosti vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382).

20. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

21. Žalobca v dovolaní uviedol len, že dovolanie podáva „podľa § 421 CSP“, právnu otázku v zmysle vyššie uvedeného ale nevymedzil spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP. Žalobca v dovolaní nekonkretizoval uplatnený dovolací dôvod a ani nevymedzil právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a následne malo zakladať nesprávne právne posúdenie veci. V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobca nepodal žalobu o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru z 5. júna 2009 a vyššie uvedenú otázku ani súdy nižších inšancií neriešili. Bez uvedeného nemôže najvyšší súd pristúpiť k posúdeniu prípustnosti dovolania a v súvislosti

s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný, bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP. V zmysle vyššie uvedeného je zrejmé, že dovolateľ nesúhlasí s vydaným rozhodnutím odvolacieho súdu. Avšak sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci však významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

22. Z dôvodov vyššie uvedených najvyšší súd uzatvára, že žalobca v dovolaní nedôvodne namieta existenciu procesnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP a nevymedzuje právnu otázku relevantnú z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP, preto najvyššiemu súdu neostávalo iné ako jeho dovolanie odmietnuť podľa § 447 písm. c/ a f/ CSP.

23. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.